

**СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
SERBIAN VETERINARY ASSOCIATION**

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

30. САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

**Хотел "Палисад" - Златибор
12-15. септембра 2019. године**

ИЗДАВАЧ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Проф. др Милорад Мириловић

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК
др вет. мед Катарина Вуловић

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. др Владимир Нешић

ШТАМПА
Научна КМД, Београд

ТИРАЖ
500 примерака

Београд, септембар 2019. године

ОРГАНИЗАТОР / ORGANIZER:
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО

СУОРГАНИЗАТОР / CO-ORGANIZER:
ФАКУЛТЕТ ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ, БЕОГРАД
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ НОВИ САД,
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ВЕТЕРИНАРСКУ МЕДИЦИНУ

ПОКРОВИТЕЉ / PATRON:
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ
ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

АДРЕСА ОРГАНИЗАТОРА / ADDRESS:
Српско ветеринарско друштво
Булевар ослобођења бр. 18, Београд
тел/фах: 011/2685-187
www.svd.rs
svd1890@gmail.com

Председник СВД-а / President of SVA:
Проф. др Милорад Мириловић

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZATIONAL BOARD:

Председник / President: Милорад Мириловић
Потпредседници / Vice-presidents: Владимир Нешић и
Миодраг Рајковић
Технички секретар / Technical secretary: Катарина Вуловић
Маркетинг менаџер / Marketing manager: Небојша Алексић

ПРОГРАМСКИ ОДБОР / PROGRAMME COMMITTEE:

Радмила Марковић (председник), Владо Теодоровић, Данијела Кировски, Соња Радојичић, Сања Алексић-Ковачевић, Бојан Тохол, Слободанка Вакањац, Неђељко Карабасил, Милан Малетић, Зоран Станимировић, Владимир Магаш.

ПОЧАСНИ ОДБОР / HONORARY COMMITTEE:

Бранислав Недимовић, Емина Милакара, Недељко Тица, Иван Бошњак, Марко Цинцовић, Мишо Коларевић, Саша Бошковић, Ненад Будимовић, Ратко Ралевић.

СЕКРЕТАРИЈАТ / SECRETARIAT:

Слободан Станојевић, Сава Лазић, Иван Милош, Миодраг Бошковић, Станко Бобош, Милутин Симоновић, Зоран Рашић, Милан Ђорђевић, Предраг Масловарић, Зоран Јевтић, Војислав Арсенијевић, Љубинко Штерић, Драгутин Смољановић, Бојан Блонд, Весна Ђорђевић, Добрила Јакић-Димић, Бранислава Белић, Милица Лазић, Ласло Матковић, Дарко Бошњак, Петар Миловић, Миодраг Николић, Никола Милутиновић, Владан Ђурковић, Милош Петровић, Драго Недић, Гордана Жугић, Јасна Стевановић, Жељко Сладојевић.

НАШ ЈУБИЛЕЈ - 30 САВЕТОВАЊА СРПСКОГ ВЕТЕРИНАРСКОГ ДРУШТВА

OUR JUBILEE - 30 CONFERENCES OF SERBIAN VETERINARY SOCIETY

Милан Ж. Балтић, Радмила Марковић, Јелена Јањић, Милорад Мириловић

Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду

Кратак садржај

За мање од 30 година Српско ветеринарско друштво је успешно организовало 30 саветовања и два конгреса ветеринара Србије. Из хронологије саветовања се види да су организатори саветовања (организациони и програмски одбор) за саветовања припремали најактуелније теме из области ветеринарске медицине тога времена. Искуства из претходних саветовања била су увек таква да је свако наредно саветовање припремано са више амбиције и жеље да се рад саветовања унапреди, а нарочито да се приближи највећем броју учесника, односно докторима ветеринарске медицине из праксе. Саветовања су управо њима најкориснија и најпотребнија. Данас се до нових информација из сваке научне и стручне области, па и ветеринарске медицине може доћи на различите начине (нпр. преко интернета), али само саветовања омогућавају учесницима директну размену мишљења, директан дијалог, који нам је све више потребан у свим сферама живота.

Кључне речи: хронологија, јубилеј, саветовања, Српско ветеринарско друштво

Summary

For the past 30 years, the Serbian Veterinary Society successfully organized 30 conferences and two Congresses in Serbia. The conference chronology shows that the organizers of the conference (Organizational and Program Committee) for consultations prepared the most current topics in the field of veterinary medicine of that time. Previous counseling experiences have always been such that each subsequent counseling session is prepared with more ambition and desire to advance the counseling work, and especially to reach the largest number of participants, that is, veterinary medicine doctors in practice. The conference is the most useful and necessary for them. Today, new information from every scientific and professional field, including veterinary medicine, can be accessed in different ways (eg via the Internet), but the counseling itself allows participants to exchange views directly, a direct dialogue that is increasingly needed in all walks of life.

Key words: chronology, counseling, jubilee, Serbian Veterinary Society

УВОД

Почетак 19. века био је почетак борбе за поновно успостављање српске државе на Балкану која је престала да постоји након пада Смедерева када су га Турци освојили 1459. године. Први српски устанак под вођством војводе Карађорђа 1804. године и Други 1815. године под вођством Милоша Обреновића показали су да је жеља за осамостаљењем Србије могућа, што је коначно и дефинисано закључцима са Берлинског конгреса 1888. године, када је Србија постала суверена држава. Србија је и пре Берлинског конгреса имала елементе самосталне државе, кнежевине, под династијом Карађорђевића и Обреновића. Елементи државности (устав, војска, полиција, међународни односи итд.) омогућили су Србији напредак у свим облицима друштвеног деловања.

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

Уређена држава морала је да има и школован кадар у државној управи, војсци, пољопривреди и осталим областима рада. Због тога је Иван Југовић већ 1808. године основао Велику школу у Београду, која није била ни средња ни велика, а трајала је три године. Школа је престала да ради већ 1813. године. У Крагујевцу је 1838. године основан Лицеј (пресељен у Београд 1841. године), што је продужетак гимназијског школовања (виша школа), који је трајао две године и који је 1863. године прерастао у Велику школу са три факултета (филозофски, правни и технички), а затим 1905. године у Универзитет са иста три факултета. Повећање броја факултетски образованих људи, међу којима је било и доста странаца из Аустроугарске, углавном Срба, условило је и њихово окупљање у научна и стручна удружења. Тако је у Србији 1872. године основано Српско лекарско друштво, 1886. године Српско научно друштво (од 1888. године Српска краљевска академија). Исте године основано је Удружење правозаступника (претеча адвокатске коморе). Иако са не великим бројем ветеринара, 1890. године основано је Српско марвено друштво које је у Водени (Грчка) на Солунском фронту 1918. године на састанку ветеринара (23 војна и 23 цивилна ветеринара) између осталих одлука, променило и име удружења у „Удружење ветеринарских лекара Краљевине Србије“. Ово Удружење одржало је свој последњи састанак 1921. године када улази са одговарајућим друштвима са подручја бивше Аустроугарске у Југославенско ветеринарско удружење. Новоосновано удружење је своју активност организовало кроз годишње састанке, Зборове ветеринара и кроз регионална удружења (до 1922. године седам привредних области, од 1922. до 1929. године 33 области, а од 1929. године до 1939. године у девет бановина и у осам бановина од 1939. године до почетка Другог светског рата). На Зборовима Југославенског ветеринарског удружења углавном се говорило о организацији ветеринарске службе, бризи о издавању часописа Југословенски ветеринарски гласник, а било је и Зборовна на којима су одржана предавања из најзначајнијих области ветеринарске медицине у том тренутку. Југославенско ветеринарско удружење није радило за време Другог светског рата. Активирано је по његовом завршетку. Удружење ветеринара Србије основано је 1948. године и пролазило је кроз различите облике организовања и било члан Савеза ветеринара и ветеринарских техничара Југославије. Овај Савез је организовао саветовања ветеринара Југославије у Примоштену (Хрватска), а у организацији саветовања учествовало је и Удружење ветеринара Србије. У Примоштену је одржано 13 Саветовања ветеринара Југославије, да би 1990. године 14. и последње Саветовање ветеринара СФРЈ било одржано на Копаонику. Од оснивања Удружења ветеринара и ветеринарских техничара Републике Србије 1949. до 1991. године на месту председника Друштва променило се 27 руководилаца. Од 1991. године на месту председника променило се до данас шест (проф. др Милутин Петровић, академик проф. др Златибор Петровић, проф. др Милан Тешић, проф. др Босилка Ђуричић, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Милорад Мириловић) руководилаца. Удружење ветеринара Србије од 1994. године носи ново име Српско ветеринарско друштво (СВД). СВД је од распада Југославије (1991. године) настојало да ово Удружење настави активно да ради, што се види из бројних начина организовања и рада кроз Извршни одбор, Изборне скупштине, Саборе. Највећи део активности СВД била је везана за законске прописе и организациона питања рада Друштва. Једна од активности СВД било је и одржавање саветовања ветеринара. Саветовања су, нема сумње, имала велики значај, пре свега за људе из праксе, али и научне раднике из различитих институција (факултети, институти) (Анон., 2000; Балтић, 2009; Радојевић и сар., 2011).

ХРОНОЛОГИЈА САВЕТОВАЊА СРПСКОГ ВЕТЕРИНАРСКОГ ДРУШТВА

Према подацима из Едиције „110 година Српског ветеринарског друштва“ из 2000. године прва три Саветовања ветеринара која су трајала само по један дан одржана су у периоду 1990-1991. године, и то прво Саветовање одржано је у Лепенском виру (председник организационог одбора Хранислав Илић, дипл. вет.), друго у Аранђеловцу (председник организационог одбора др Спасоје Јаћимовић) и треће у Врњачкој бањи (председник организационог одбора Петар Костић, вет. спец.).

Четврто Саветовање ветеринара Србије одржано је 5. и 6. септембра 1991. на Копаонику. Председник организационог одбора био је проф. др Бранислав Димитријевић. Првог дана Саветовања изложена су два реферата по позиву, а у поподневном делу одржан је округли сто ICN

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

Галенике, генералног спонзора Саветовања. Другог дана Саветовања одржана су три предавања по позиву. Радови саопштени на Саветовању штампани су у часопису Ветеринарски гласник.

И следеће, пето Саветовање ветеринара одржано је од 2. до 5. септембра 1992. године на Копанику, а председник организационог одбора био је поново проф. др Бранислав Димитријевић. Саветовање је имало седам пленарних заседања и један округли сто. Поред генералног спонзора (ICN Галеника), ово Саветовања помогле су и друге организације. Прво пленарно заседање односило се на „Савремене тенденције развоја ветеринарске праксе као изазов за ветеринарство Србије“ (модератор проф. др Милан Тешић), друго на „Савремене аспекте здравствених проблема у говедарству“ (модератор проф. др Хореа Шаманц), треће на „Медицинске и организационе проблеме у лечењу малих животиња“ (модератор доцент др Никола Поповић), четврто на „Рационални приступ медикацији у савременој ветеринарској медицини“ (модератор проф. др Драгољуб Живанов), пето на „Говедарство, свињарство, паразитологија“ (модератор доц. др Петар Милосављевић), шесто на „Заштиту здравља и репродукцију свиња“ (модератор др Младен Гагрчин) и седмо на „Живинарство, микробиологију, зоохигијену, радијациону хигијену“ (модератор доц. др Милијан Јовановић). Одржан је и округли сто под називом „Задаци и улога ветеринарске инспекције у спровођењу закона и развоју ветеринарства“ (модератор Живорад Костић, дипл. вет.). На Саветовању су саопштена укупно 264 рада који су штампани у Зборнику радова и кратких садржаја.

Наредно шесто Саветовање ветеринара Србије одржано је од 15-18. септембра 1993. године по први пут на Златибору. Председник Организационог одбора био је др Радољуб Тадић. Рад Саветовања се одвијао у четири пленарна заседања у оквиру постер секције и једног округлог стола. Прво пленарно заседање „Задаци и улога ветеринарске службе у савременим условима привређивања“ модерирао је Живорад Костић, дипл. вет. Друго пленарно заседање „Актуелне заразне болести домаћих животиња-стања и проблеми“ модерирао је проф. др Ђорђе Пањевић, треће „Здравствена и квалитативна исправност сировина и производа анималног порекла-мере и поступци“ модерирао је проф. др Сава Бунчић и четврто „Актуелни задаци ветеринарске инспекције“ модерирао је Живорад Костић, дипл. вет. Постер заседање било је организовано по одређеним областима (сточарство, исхрана, репродукција, хигијена и технологија намирница итд.). Генерални спонзор ICN Галеника организовао је округли сто на коме је презентовао део свог производног програма под насловом „Примена Тиамулигал програма у решавању здравствене проблематике свиња и живине“. Аутори овог програма били су др Ђорђе Авакумовић, др Младен Гагрчин и др Душан Орлић. У Зборнику шестог Саветовања штампана су 163 рада.

Од 13. до 16. септембра 1994. године на Златибору је одржано седмо Саветовање ветеринара, а председник организационог одбора био је др Радољуб Тадић. Генерални спонзор био је, као и на претходном Саветовању, ICN Галеника. На отварању Саветовања проф. др Милутин Петровић имао је реферат „Положај ветеринарске професије у актуелним условима привређивања“. На Саветовању су радови изложени у три пленарна заседања, два округла стола и у постер заседањима. Прво пленарно заседање било је „Епизотиолошка ситуација и савремени принципи дијагностике бактеријских и вирусних болести“ (модератор проф. др. Божидар Марковић), друго пленарно заседање било је „Биотехнологије у сточарству“ (модератор проф. др Слободан Јовановић), а треће „Систем квалитета према ЈУС ИСО 9000, примена рачунара у ветеринарству“ (модератор др Лазар Турубатовић, научни саветник). Округли сто генералног спонзора односило се на „Принципи добре произвођачке праксе примењени у производњи премикса и утицај дефицита витамина и минерала у исхрани на здравствено стање животиња“. Постер заседања су као и на претходном, шестом Саветовању, била организована по тематским областима. У Зборнику Саветовања штампано је 129 радова.

На Златибору је од 19-23. септембра 1995. године одржано осмо Саветовање ветеринара, а председник организационог одбора поново је био др Радољуб Тадић. Генерални спонзор био је ХЕМОБЕТ из Вршца. Програмски део Саветовања реализован је у шест пленарних заседања и постер заседањима. Прво пленарно заседање односило се на „Стање и задатке ветеринарске службе у Србији“ које је изложио проф. др Георгије Трбојевић. Друго пленарно заседање било је „Стање и актуелни проблеми организације у ветеринарству Србије“ (модератор проф. др Милан Тешић), треће „Актуелна епизотиолошка ситуација“ (модератор проф. др Мирослава Лолин),

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

четврто „Савремени приступ етиологији, патогенези, профилакси и терапији пуерпералне парезе кржава“ (модератор проф. др. Хореа Шаманц), пето „Актуелни проблеми у производњи, контроли и промету ветеринарских, биолошких и хемофармацеутских производа“ (модератори Живко Давидовић, дипл. вет. и проф. др Драгољуб Живанов) и шесто „Ветеринарска контрола намирница животињског порекла“ (модератор проф. др Милан Ж. Балтић и др Јован Панин). Постер заседање било је подељено у шест целина. У Зборнику Саветовања одштампано је 136 радова.

Од 10. до 14. децембра 1996. године на Златибору одржано је девето Саветовање ветеринара Србије. Председник организационог одбора био је проф. др Милан Тешић, програмски одбор није имао председника, а председник редакционог одбора био је проф. др Милијан Јовановић. Генерални спонзор Саветовања био је Ветеринарски завод Суботица. Саветовању је присуствовао и тадашњи министар за пољопривреду Србије проф. др Тихомир Вребалов. Рад Саветовања одвијао се кроз три пленарна заседања, два округла стола, као и кроз постер заседање. Прво пленарно заседање било је посвећено теми „Актуелна епизотиолошка ситуација у свету, Европи и нашој земљи“ (модератор Живко Давидовић, дипл. вет.), друго је одржано под насловом „Прописи ЕУ за заштиту животињу и контролу њихових сировина и производа“ (модератор др Радољуб Тадић), а треће је било под насловом „Репродукција“ (модератор проф. др Гојко Мрвош). Модератор округлог стола под називом „Трихинелоза - стање и предлог мера за сузбијање“ био је академик проф. др Златибор Петровић, а округлог стола „Стање и преглед мера за искорењивање класичне куге свиња“ проф. др Ђорђе Добрић. Постер заседања односила су се на три области ветеринарске медицине. У Зборнику радова штампана су 93 рада.

На Златибору је поново од 16. до 20. септембра 1997. године одржано десето јубиларно Саветовање ветеринара, са међународним учешћем. Наиме, први пут на Саветовању били су учесници из иностранства (Канада, Мађарска, Сенегал, Македонија, Румунија, Бугарска). Председник организационог одбора био је проф. др Милан Тешић, програмски одбор није имао председника, а председник редакционог одбора била је проф. др Милијана Кнежевић. Генерални спонзор Саветовања био је ХЕМОВЕТ из Вршца. Рад Саветовања одвијао се у оквиру три пленарна заседања, пет округлих столова и у оквиру постер заседања. Наслов првог пленарног заседања био је „Епизотиологија заразних и паразитских болести и зооноза“ (модератор проф. др Босиљка Ђуричић), другог „Системи контроле хигијенске исправности и квалитета намирница животињског порекла“ (модератор проф. др Оливера Бунчић), а треће „Утицај поремећаја промета минералних материја и витамина на репродуктивну функцију и здравствено стање говеда“ (модератор проф. др Иван Иванов). Округли столови имали су наслове „Нове технологије у производњи биолошких препарата“ (модератор доц. др Драган Роган), „Актуелни проблеми организације ветеринарске службе“ (модератор проф. др Милан Тешић), „Стратегија и унапређење система квалитета у ветеринарској медицини“ (модератор проф. др Ранко Кљајић), „Новине у ветеринарској фармакотерапији“ (модератор проф. др Миланка Јездимировић) и „Рибарство“ (модератор проф. др Мирослав Ђирковић). У Зборнику радова штампано је 107 радова. По први пут кратки садржаји радова штампани су на српском и енглеском језику (Anon., 2000).

Због одржавања Седмог конгреса ветеринара Србије 1998. године није организовано Саветовање СВД.

На Златибору је од 31. августа до 4. септембра 1999. године одржано 11. Саветовање ветеринара Србије. Председник организационог одбора био је др Зоран Машић, научни саветник, а програмски и редакциони одбор нису имали председника. На овом Саветовању није било генералног спонзора, али су због тога била четири спонзора и више донатора Саветовања. Рад Саветовања одвијао се у три пленарна заседања, три округла стола и постер заседање. Прво пленарно заседање било је „Актуелни проблеми заштите здравља животиња у рату и послетатном периоду (модератор др Радован Милић), друго „Актуелни проблеми у репродукцији“ (модератор проф. др Војислав Павловић) и треће „Могуће дуготрајне последице ратних дејстава на сточни фонд и животну средину“ (модератор проф. др Лазар Стојановић). Један од округлих столова био је под називом „Легислатива у области производње, промета и регистрације лекова“ (модератор проф. др Зоран Алексић), други „Законске регулативе и епизотиологија заразних болести“ (модератор проф. др Босиљка Ђуричић) и трећи „Актуелни проблеми приватне праксе (модератор

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

проф. др Југослав Васић). У оквиру постер заседања приказана су 24 рада, а у Зборнику реферата и кратких садржаја штампана 42 рада (Anon., 2000).

После вишегодишњих саветовања на Златибору, 12. Саветовање ветеринара са међународним учешћем одржано је од 10. до 15. септембра 2000. године у Врњачкој бањи. Те године у исто време одржан је и Пети сабор ветеринара Србије у поводу 110 година постојања и рада Српског ветеринарског друштва. Златни спонзор Саветовања била је Галеника а.д. из Земуна, а поред тога било је шест спонзора и више донатора. Председник организационог одбора био је др Зоран Машић, научни саветник, програмског одбора проф. др Лазар Стојановић, а редакционог одбора проф. др Зоран Алексић. Саветовању су присуствовали и научни радници из Енглеске, Бугарске, Италије и Канаде, а рад Саветовања одвијао се кроз шест пленарних заседања и кроз постер заседање. Прво пленарно заседање имало је наслов „Специјална патологија и терапија домаћих животиња“ (модератори проф. др Драгиша Траиловић и проф. др Југослав Васић), друго „Здравствена заштита и технологија у рибарству“ (модератори проф. др Мирослав Ћирковић и др Жарко Перић), треће „Микотоксикозе код животиња“ (модератор др Зоран Машић, научни саветник и проф. др Марија Шкрињар), четврто „Епизотиологија и профилакса заразних и паразитских болести“ (модератори проф. др Босилка Ђуричић и доц. др Драган Роган), пето „Организација и економика“ (модератори проф. др Милан Тешић и Слободан Илић, вет. спец.), шесто „Хигијена и технологија намирница“ (модератори проф. др Лазар Стојановић и проф. др Сава Бунчић) и седмо „Микробиологија и имунологија у ветеринарској медицини“ (модератори проф. др Ружица Ашанин и др Жељко Плавшић). У оквиру „Постер заседања“ приказано је 78 радова. У Зборнику радова и кратких садржаја штампано је 119 радова (Anon, 2000).

Следеће 13. Саветовање ветеринара Србије поново је одржано на Златибору од 11. до 14. септембра 2001. године. Председник организационог одбора била је проф. др Вера Катић, а програмског одбора др Зоран Машић, научни саветник, а редакционог одбора проф. др Сандра Димитријевић. Саветовање је одржано у осам тематских целина и то: „Епизотиологија заразних и паразитских болести у светлу појаве нових зооноза“, „Специјална патологија и терапија говеда“, „Хигијена и технологија намирница анималног порекла «од њиве до трпезе»“, „Проблеми здравствене исправности сточне хране и њеног утицаја на здравље животиња“, „Актуелни проблеми мале праксе“, „Хармонизација прописа и својинска трансформација“, „Обележавање животиња и примена информационог система“, „Слободне теме“. На Саветовању је одржано 19 предавања по позиву, а сви радови (60) су штампани у Зборнику као цели радови или као кратки садржаји (Anon., 2001).

Четрнаесто Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем одржано је од 10. до 14. септембра 2002. године на Златибору. Као и на претходном Саветовању, председник организационог одбора била је проф. др Вера Катић, а програмског одбора др Зоран Машић, научни саветник. Генерални спонзор били су Научни институт за ветеринарство Србије из Београда и Марлофарма из Београда. Саветовању су помогли још три спонзора и више донатора. И ово Саветовање имало је осам тематских целина: „Производња селекција и превентива у свињарству“, „Дијагностика, патологија и терапија у свињарству“, „Образовање у области ветеринарске медицине“, Хигијена и технологија намирница анималног порекла“, „Актуелни проблеми мале праксе“, „Законски прописи, организација и менаџмент у ветеринарству“, „Здравствена заштита у неконвенционалној анималној производњи“, а осмо пленарно заседање биле су „Слободне теме“. Одржана су два округла стола, од којих је један био посвећен класичној куги свиња, а други приватизацији у ветеринарству. У оквиру сваког пленарног заседања презентирани су уводни реферати, док је део радова презентован у оквиру постер секција. Радови из Слободних тема презентирани су само постерима. У Зборнику радова и кратких садржаја штампано је 86 радова (Anon., 2002).

На Златибору је од 9. до 13. септембра 2003. године одржано 15. Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем. Као и на претходним саветовањима, и на овом Саветовању председник организационог одбора била је проф. др Вера Катић, а председник научног одбора др Зоран Машић, научни саветник. Генерални спонзор Саветовања била је компанија ХЕМОФАРМ сопсет а.д., Вршац-ХЕМОВЕТ & ЗОРКА Pharma. Поред тога Саветовање су помогла два спонзора и више донатора. За ово Саветовање програмски одбор одабрао је седам тематских целина, и то:

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

„Здравствена заштита живине, стање и перспективе у живинарству Србије“, „Превентива, дијагностика и терапија код животиња намењених за производњу хране“, „Хигијена и технологија намирница анималног порекла“, „Актуелни проблеми мале праксе“, „Микотоксикозе животиња“, „Здравствена заштита у неконвенционалној анималној производњи“ и „Слободне теме“. Радови су презентирани као уводна предавања у свакој од секција изузев у секцији Слободне теме, а део радова је приказан постерима. У оквиру округлог стола разговарано је о начину организације приватне ветеринарске праксе у Француској. У Зборнику радова и кратких садржаја је штампано 96 радова (Аноп., 2003).

Шеснаесто Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем одржано је од 8. до 10. септембра 2004. године на Златибору. Председник организационог одбора био је проф. др Милан Ж. Балтић, а програмског одбора проф. др Милијан Јовановић. Генерални спонзори били су „Лек“ Љубљана, „Сто посто“, Београд и „Sano“, Нови Сад. Саветовање је одржано по програму који је обухватао осам тематских целина, и то: „Епизотиологија“, „Хигијена намирница“, „Исхрана и тровање храном“, „Патологија и терапија животиња“, „Актуелни проблеми у клиничкој пракси малих животиња“, „Актуелни проблеми у рибарству и пчеларству“ и „Слободне теме“. Те године је обележено 100 година од изласка првог броја Ветеринарског гласника, па је у Зборнику дат кратак коментар на тај јубилеј. Уводни реферати, односно реферати по позиву штампани су у Ветеринарском гласнику, а у Зборнику са Саветовања дати су само кратки садржаји. Укупно је штампан 81 кратак садржај (Аноп., 2004).

На Златибору је од 7. до 10. септембра 2005. године одржано 17. Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем. Председник организационог одбора био је проф. др Драган Роган, а програмског одбора проф. др Владо Теодоровић. Генерални спонзори били су Беоветерина Београд и Фармаанима Београд. Поред тога била су још два спонзора и више донатора. Саветовање је организовано кроз четири програмске целине и то: „Епизотиологија (модератори проф. др Босилка Ђуричић, проф. др Драган Роган, др Бранка Видић, научни саветник)“, „Хигијена намирница анималног порекла (модератори проф. др Милан Ж. Балтић, проф. др Вера Катић и др Драго Неђић)“, „Патологија и терапија домаћих животиња (модератори проф. др Биљана Радојчић, проф. др Бого Фугур и проф. др Сандра Димитријевић)“. Радовима презентираним у „Слободним темама“ модерирани су проф. др Владо Теодоровић, проф. др Верица Мрвић и доц. др Мирјана Мачукановић. Округлим столом „Улога и место Ветеринарске коморе у светлу новог Закона о ветеринарству“ модерирани су проф. др Дејан Крњић, проф. др Ранко Кљајић и дипл. вет. Хранислав Илић. Другим округлим столом који се односио на приватизацију у ветеринарству модерирани су проф. др Милан Тешић, проф. др Зоран Алексић, Славољуб Станојевић, ДВМ и проф. др Ранко Кљајић. У Зборнику радова и кратких садржаја штампана су 64 рада. Сви радови и кратки садржаји штампани су, поред српског, и на енглеском језику (Аноп., 2005).

Осамнаесто Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем одржано је на Златибору од 21. до 24. септембра 2006. године. Председник организационог одбора била је проф. др Бранка Видић, а програмског одбора проф. др Владо Теодоровић. Генерални спонзор био је Simbiofarm, а била су још два спонзора и више донатора. Ово Саветовање одвијало се кроз четири тематске целине и два округла стола. Прва тематска целина била је посвећена „Безбедности намирница“, друга „Епизотиологији“, трећа „Приватизацији у ветеринарству Србије“, док је четврта била „Слободне теме“. Један од округлих столова био је везан за „Регистрацију и промет ветеринарских лекова у Србији“, а други се односио на „Авијарну инфлуенцу“. Радови су штампани у целости са кратким садржајем на српском и енглеском језику, а један део радова је штампан као кратак садржај, такође двојезично. Укупно је у Зборнику штампано 56 радова (Аноп., 2006).

Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем, 19. по реду, одржано је у Врњачкој бањи од 26. до 29. септембра 2007. године. Председник организационог одбора била је проф. др Босилка Ђуричић, а програмског одбора проф. др Владо Теодоровић. Генерални спонзор Саветовања била је фирма „Сто посто“ из Београда, а Саветовање су помогла још два спонзора и више донатора. Прво тематско заседање односило се на „Епизотиологију“, друго на „Хигијену намирница“, треће на „Поремећаје у репродукцији“, четврто на „Приватизацију у ветеринарству

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

Србије“, а пето су биле „Слободне теме“. У оквиру Саветовања одржан је и округли сто који се односио на „Осигурање животиња“. Радови су штампани у целисти са кратким садржајем на српском и енглеском језику или само као кратки садржаји, такође двојезично. У оквиру Саветовања компанија Ingenasa имала је презентацију која се односила на „Биотехнологију примењену на здравље животиња: случај Ingenasa (Мадрид, Шпанија)“. У Зборнику радова и кратких садржаја штампано је 56 радова (Anon., 2007).

Двадесето јубиларно Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем одржано је на Златибору од 24. до 27. септембра 2008. године. Председник организационог одбора била је проф. др Босилка Ђурчић, а програмском одбора проф. др Зора Мијачевић. Генерални спонзор Саветовања био је Ветеринарски завод из Земунa, а поред тога била су још два спонзора и више донатора који су материјално помогли одржавање Саветовања. Уводни реферат на Саветовању односио се на „Ветеринарство у систему квалитета“, а рад Саветовања се даље одвијао кроз пет тематских заседања: „Хигијена намирница“, „Епизоотиологија“, „Респираторна обољења преживара“, „Патоморфологија у дијагностици обољења животиња“ и „Слободне теме“. Један од округлих столова био је везан за „Добробит кућних љубимаца, законска регулатива, осигурање и pet therapy“, а други на „Ветеринарско-медицински отпад као здравствено економски ризик“. У Зборнику радова и кратких садржаја штампано је 89 радова са кратким садржајима на српском и енглеском језику, а радови који су презентирани у постер заседањима штампани су у кратким садржајима, такође двојезично (Anon., 2008).

Осми конгрес ветеринара Србије одржан је 2009. године и те године није одржано Саветовање СВД.

На Златибору је од 15. до 18. септембра 2010. одржано 21. Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем. Те године обележено је 120 година постојања Српског ветеринарског друштва. Председник организационог одбора била је проф. др Зора Мијачевић, а програмског одбора проф. др Брана Раденковић-Дамњановић. Генерални спонзор Саветовања био је Fish corp 2000 д.о.о. Београд, а било је још 15 спонзора. Пре секцијских заседања, одржана су два предавања, од којих се једно односило на „Реформу система безбедности хране и ветеринарску политику“, а друго на „Приватизацију и њене ефекте на ветеринарску службу Србије“. Рад Саветовања одвијао се кроз шест секција и то: „Нове технологије и технопатије у интензивном узгоју животиња“, „Здравствена заштита животиња“, „Безбедност и квалитет намирница“, „Фармакологија и токсикологија“ и „Мала пракса“. Округли сто односио се на добробит животиња. У Зборнику реферата и кратких садржаја као и ранијих година (кратки садржаји на српском и енглеском језику) штампана су укупно 93 рада (Anon., 2010).

Двадесет друго Саветовање ветеринара Србије са међународним учешћем поново је одржано на Златибору од 14. до 17. септембра 2011. године. Председник организационог одбора био је проф. др Слободан Јовановић, а програмског одбора проф. др Босилка Ђурчић. Саветовању је помогло 13 спонзора. Рад Саветовања одвијао се кроз шест тематских целина (заседања). Прво тематско заседање било је „Бол и добробит животиња“, друго „Безбедност и квалитет хране анималног порекла“, треће „Одрживи системи гајења, исхране и репродукције“, четврто „Екологија и улога дивљачи у појави заразних болести“, пето „Здравствена заштита фармских животиња“, шесто „Здравствена заштита социјалних животиња“. На скупу је саопштено 68 радова, при чему се мора истаћи да је највећи број радова овог заседања штампан у целисти, са апстрактном на српском и енглеском језику (Anon., 2011).

Двадесет треће Саветовање ветеринара Србије одржано је на Златибору од 13. до 16. септембра 2012. године. Председник организационог одбора била је проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, а програмског одбора проф. др Радмила Ресановић. Генерални спонзор била је Беоветерина из Београда, а Саветовању је помогло више спонзора и донатора. У односу на претходна Саветовања, ово Саветовање је организовано тако да се прво заседање односило на „Реформу националне ветеринарске службе као јавног добра и подршке заштити здравља и добробити људи и животиња, заштити животне средине и безбедности хране“. Радови из другог пленарног заседања саопштени су у оквиру секције „Шта подразумева стратегија контролисане примене антибиотика у ветеринарској медицини и да ли је оваква стратегија потребна Србији?“. Треће пленарно заседање односило се на „Маститисе“. У оквиру овог Саветовања организовано је

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

и седам радионица које се по први пут појављују у програму Саветовања. Једна од радионица односила се на „Алергене у храни анималног порекла као битан фактор у безбедности намирница“ (модератор др Весна Матекало Сверак, научни саветник), друга радионица односила се на „Лапаротомске методе код говеда“ (модератор проф. др Петар Миросављевић). „Улога и задатак ветеринара на фарми живине“ разматрана је у трећој радионици (модератори др Данка Маслић-Стрижак, научни сарадник, др Љиљана Спалевић, научни сарадник и проф. др Радмила Ресановић). О „Респираторним проблемима на једној фарми свиња у Аустрији („Ко су учесници?“)“ говорено је у оквиру четврте радионице (модератор Владан Миљковић, ДВМ). Пета радионица односила се на „Принципе исхране на мини фармама говеда“ (модератори доц. др Бранко Петрукић и др Милован Јовичин, научни саветник). Модератори шесте радионице „Векторске болести паса и мачака - буве, крпељи и комарци - шта нам се дешава и шта нам је чинити?“ били су проф. др Никола Поповић и доц. др Милан Јовановић. Последња седма радионица односила се на „Сузбијање маститиса крва“, а модератори су били доц. др Владимир Магаш и проф. др Слободанка Вакањац. У оквиру Постер секције приказано је осам радова, а у оквиру Студентске секције, која се први пут појављује на Заседању, било је приказано шест радова. Одржана су и два округла стола, од којих први „Ви питате ми одговарамо“, а други „Лиценца: ко, коме и зашто?“. У Зборнику радова штампана су 33 рада у целости (Анон., 2012).

На Златибору је од 12. до 15. септембра 2013. године организовано 24. Саветовање ветеринара Србије. Председник организационог одбора била је проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, а програмског одбора проф. др Данијела Кировски. Генерални спонзор Саветовања била је Agrimatco Group Dipkom из Новог Сада, а Саветовање су традиционално подржали и други спонзори и донатори. Специфичност овог Саветовања је у чињеници да су одржана четири пленарна предавања за све учеснике Саветовања. Организована су и два пленарна заседања са по два предавања, затим Студентска постер секција са осам радова, затим Постер секција и укупно девет радионица из различитих области ветеринарске медицине. Штампано је укупно у Зборнику 45 радова у целости (Анон., 2013).

Српско ветеринарско друштво је од 11. до 14. септембра 2014. године на Златибору организовало 25. Саветовање ветеринара Србије. Као и на претходном Саветовању, председник организационог одбора била је проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, а програмског одбора проф. др Данијела Кировски. Генерални спонзор био је Ветеринарски завод из Суботице, а Саветовање је подржало још осам спонзора и донатора. На отварању Саветовања саопштена су три пленарна предавања, а затим се рад Саветовања одвијао кроз десет тематских заседања („Биотехнолошка решења у сточарској производњи“, „Заразне болести животиња, ветеринарска инфектологија и епизотиологија“, „Актуелна здравствена проблематика код домаћих папкара“, „Ретроспектива и перспектива добробити животиња у Србији“, „Матичне ћелије“, „Слободне теме“, „Безбедност хране“, „Мала пракса у ветеринарској медицини“, „Актуелна патологија обољења коња“ и „Живинарство“). У Зборнику радова и кратких садржаја штампано је 70 радова, са кратким садржајима на српском и енглеском језику. У Зборнику су штампани и Закључци са 23. Саветовања ветеринара (Анон., 2014).

Од 10. до 13. септембра 2015. године на Златибору је одржано 26. Саветовање ветеринара Србије. Председник организационог и програмског одбора била је проф. др Брана Раденковић-Дамњановић. Генерални спонзор био је Boehringer Ingelheim Serbia д.о.о. из Београда са још пет спонзора и донатора. Ово Саветовање организовано је кроз седам тематских заседања („Инфективне и паразитске болести животиња и епизотиологија“, „Ванредне ситуације, место и улога ветеринарске струке и научена искуства“, „Здравствена заштита папкара“, „Спречавање ширења полно преносивих зараза код коња“, „Алтернативни извори протеина у исхрани животиња - могућност или потреба“, „Ефикасност и безбедност лекова у ветеринарској клиничкој пракси“, „Могућност и границе у контроли ПРРС вируса“, „Безбедност хране“ и „Слободне теме-постер секција“). У Зборнику радова и кратких садржаја штампано је 57 радова (Анон., 2015).

У организацији Српског ветеринарског друштва на Златибору је од 8. до 11. септембра 2016. године одржано 27. Саветовање ветеринара Србије. Председник организационог одбора био је проф. др Милорад Мириловић, а програмског одбора проф. др Вера Катић. Генерални спонзор био је NCP FM Phag,m из Суботице, а Саветовање су помогли још четири спонзора, односно

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

донатора. Радови су саопштени кроз 25 пленарних реферата. Организоване су и две радионице, од којих се једна односила на „Лапаротомију говеда у теренским условима“ (модератори проф. др Петар Милосављевић и Горана Поповић, ДВМ), а друго се односило на „Хируршку санацију пролапсуса вагине куја“ којом су модерирани проф. др Владимир Магаш, проф. др Милош Павловић, др Милоје Ђурић, Љубомир Станишић, ДВМ, Светлана Недић, ДВМ. У оквиру Саветовања организована су и три округла стола, од којих су сва три била везана за образовање (средњошколско, додипломско и последипломско). Део радова на Саветовању приказан је у Постер секцији (кратка саопштења). У Зборнику радова и кратких садржаја штампано је 48 радова (Анон., 2016).

На Златибору је од 7. до 10. септембра 2017. године одржано 28. Саветовање ветеринара Србије. Председник организационог, односно програмског одбора као и на претходном Саветовању били су проф. др Милорад Мириловић, односно проф. др Вера Катић. Генерални спонзор био је NCP FM Pharm из Суботице, а Саветовање су помогли још седам спонзора, односно донатора. Радови првог тематског заседања „Стање и перспективе ветеринарске службе Србије“ саопштени су на отварању Саветовања. Друго тематско заседање било је посвећено „Актуелној епизоотиолошкој ситуацији у Републици Србији“, треће „Здравственој заштити и репродукцији фармских животиња“, четврто „Актуелним трендовима у производњи и промету хране за животиње у Републици Србији“, а пето је било посвећено „Слободним темама и прилозима из праксе“. У оквиру Саветовања организована су и четири радионице („Кастрација пастува“, „Вештачко осемењавање куја“, „Улога ветеринара у управљању репродуктивним и здравственим статусом на фарми млечних крава“ и „Мониторинг хране животињског порекла“). Округли сто односио се на средњошколско образовање. У Зборнику радова и кратких садржаја штампана су 52 рада (Анон., 2017).

На Златибору је од 13. до 16. септембра 2018. године одржано 29. Саветовање ветеринара Србије. Председник организационог одбора био је проф. др Милорад Мириловић, а програмског одбора проф. др Радмила Марковић. Генерални спонзор био је NCP FM Pharm из Суботице, а Саветовање су помогли и други спонзори и донатори. Прво тематско заседање односило се на „Стање и перспективе ветеринарске службе Србије“, а модератор овог заседања био је проф. др Милорад Мириловић. Модератор другог тематског заседања, односно „Актуелне епизоотиолошке ситуације у Републици Србији“ био је др Тамаш Петровић, научни саветник. Треће тематско заседање „Фармакологија“ модерирао је проф. др Саша Траиловић. Модератори четвртог тематског заседања били су проф. др Радмила Марковић, проф. др Цвијан Мекић и доц. др Стамен Радуловић, а ово заседање односило се на „Нутритивне изазове у одржавању оптималног здравља, побољшању перформанси и повећању профита“. Проф. др Данијела Кировски била је модератор петог тематског заседања „Репродукција и здравствена заштита фармских животиња“. Шесто тематско заседање „Здравствена заштита кућних љубимаца“ модерирао је доц. др Бојан Тохол. Посебно заседање односило се на „Прилоге из праксе и слободне теме“, а модератор овог заседања био је проф. др Владимир Нешић. У оквиру заседања на овом Саветовању организовано је и пет радионица. Прву радионицу „Практична примена ултразвука у репродукцији млечних крава“ модерирао је доц. др Милан Малетић, а другу радионицу „Техника обдукције животиња“ проф. др Дарко Маринковић. Иван Јефтић, спец. др вет. модерирао је трећу радионицу која се односила на „Цистоскопију код паса“. Проф. др Неђељко Карабасил био је модератор четврте радионице „Безбедност и квалитет традиционалних производа од меса“. Пета радионица се односила на „Отпорност на антибиотике, опште аспекте, праћење и одговорност ветеринара“, а модератори ове радионице били су проф. др Душан Мишић, Dupuu Catherine, Samira Sarter. У Зборнику Саветовања штампана су 34 рада (Анон., 2018).

Овогодишње 30. Саветовање ветеринара Србије је јубиларно, а одржава се на Златибору од 12. до 15. септембра 2019. године. Као и на претходном Саветовању председник организационог одбора је проф. др Милорад Мириловић, а програмског одбора проф. др Радмила Марковић. Генерални спонзор је поново NCP FM Pharm из Суботице. Модератори првог тематског заседања „Значај континуиране едукације ветеринарских кадрова у побољшању квалитета ветеринарске делатности“ су проф. др Милорад Мириловић и проф. др Данијела Кировски. Друго тематско заседање односи се на „Актуелну епизоотиолошку ситуацију“, а модератори су проф. др Сања

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

Алексић, проф. др Соња Радојчић и проф. др Михајло Ердељан. Трећим тематским заседањем „Здравствена заштита и репродукција фармских животиња“ модерирају проф. др Иван Вујанац и проф. др Марко Цинцовић. Четврто тематско заседање има наслов „Новооткривене могућности комплексног света угљених хидрата у исхрани животиња“. Модератори овог заседања су проф. др Радмила Марковић, проф. др Цвијан Мекић, доц. др Стамен Радуловић и проф. др Миодраг Радиновић. Проф. др Драган Василев и проф. др Николина Новаков су модератори петог тематског заседања „Хигијена и технологија намирница анималног порекла“. Шесто тематско заседање је „Клинички преглед и заимљавање пчела“, а модератори су проф. др Зоран Станимировић и проф. др Мирослав Валчић. Проф. др Бојан Тохол и проф. др Вања Крстић су модератори седмог тематског заседања које се односи на „Здравствену заштиту и репродукцију кућних љубимаца“. У осмо тематско заседање сврстане су „Слободне теме“, а модератори овог заседања су проф. др Владимир Нешић и проф. др Бранислава Белић. У ово Саветовање укључене су и четири радионице. Првом радионицом „Клинички преглед и заимљавање пчела“ модерирају проф. др Зоран Станимировић и Урош Главинић, ДВМ. Друга радионица односи се на „Оцену услова добробити животиња и квалитета меса“, а модератор ове радионице је проф. др Неђељко Карабасил. Модератор треће радионице „Практична примена хормонских протокола у репродукцији млечних крава“ је доц. др Милан Малетић, а четврте „Препуберална гонадектомија код паса и мачака“ је проф. др Владимир Магаш. У Зборнику радова штампано је преко 40 радова (Анон., 2019).

ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ САВЕТОВАЊА

Сва саветовања карактеришу неки заједнички елементи. Главни организатор свих саветовања је СВД. Као суорганизатори различитих година појављују се Факултет ветеринарске медицине, Ветеринарска комора Србије, Управа за ветерину Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Департман за ветеринарску медицину Пољопривредног факултета у Новом Саду. Покровитељ саветовања традиционално је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Владе Републике Србије. Покровитељ материјалним средствима помаже организацију саветовања. Како су за организацију саветовања неопходна материјална средства, то се она делом прикупљају од котизација коју плаћају учесници (не сви), фирми које имају своје рекламне штандове (простор), спонзоре и донаторе. У већини случајева Саветовање има једног генералног (златног) спонзора (који има и највећи рекламни простор), спонзора и донатора. Спонзори и донатори су најчешће фирме које заступају неке стране произвођаче лекова, додатака храни за животиње, произвођаче опреме и лабораторијског материјала или су то српске фирме које се баве овим пословима. Међу спонзорима и донаторима налазимо и институте, ветеринарске специјалистичке институте, ветеринарске станице и амбуланте, ветеринарске апотеке, фарме итд.

За одржавање сваког саветовања по устаљеној пракси и динамици СВД именује чланове Организационог одбора и председника одбора (најчешће председника СВД), чланове Програмског одбора и његовог председника, уредника и техничког уредника Зборника, рецензента радова и кратких садржаја (не увек). За поједина саветовања именован је и Редакциони одбор и председник овог одбора, затим Почасни одбор и Секретаријат. Од укупно тридесет саветовања, 23 су одржана на Златибору (22 пута у септембру и само једном у децембру). Прва три саветовања нису одржана као класична саветовања, будући да су то били једнодневни састанци Извршног одбора СВД на којима није било предавања, па отуда ни објављивање Зборника радова. Ова саветовања (састанци) били су посвећени организацији рада СВД, односно ветеринарске службе. То је било време распада СФРЈ, време великих промена у држави и друштву, што је утицало и на рад, не само СВД, него и целе ветеринарске струке. О снази СВД и ветеринарске струке говори чињеница да је већ у септембру 1991. године одржане Четврто саветовање ветеринара Србије на Копаонику (радови штампани у Ветеринарском гласнику) и да се после тога одржавање саветовања ветеринара Србије наставило. Саветовања ветеринара Србије нису одржана само у годинама одржавања Конгреса ветеринара Србије (1998. и 2009. године).

За свако саветовање Програмски одбор је припремао тематске области (заседања), обавештавао ветеринарску јавност о томе, давао упутства о припреми радова, кратких садржаја, постера. За сваку тематску област именован је један или више модератора заседања. Тематске

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

области биле су у сагласности са најактуелнијим питањима, односно интересовањима у ветеринарској медицини тога времена. Број тематских области био је од четири (на 7., 9., 10., 11., 17., 18., саветовању) до једанаест (25. саветовање). Радови који нису могли по својој тематици да буду сврстани ни у једну тематску област саопштани су у оквиру тематске области „Слободне теме“ и углавном су приказивани постерима. На два саветовања (23. и 24., 2013, односно 2014. године) у оквиру саветовања биле су организоване и студентске секције где су презентовани радови студената припремљени са у сарадњи са наставницима и сарадницима Факултета ветеринарске медицине, Универзитета у Београду. Рад Саветовања одвијао се и кроз округле столове који нису били заступљени на свим саветовањима, а на 10. саветовању било их је чак пет. Округли столови били су углавном посвећени организацији и раду ветеринарске службе, приватизација у ветеринарству (10. саветовање 2002. године) и законодавству (Закон о ветеринарству, 17. саветовање 2005. године, Легислатива у области производње, промета и регистрације лекова, 11. саветовање 1999. године) или њеним појединим, у том моменту, најактуелнијим питањем, као што је то било на 18. саветовању када је један округли сто био посвећен авијарној инфлуенци.

На 23. саветовању 2012. године у програму саветовања ветеринара Србије по први пут се појављује „радионица“ (седам радионица, да би их 2013. године на 24. саветовању било девет. Следећа два саветовања су била без радионица, а од 26. саветовања па до овогодишњег саветовања радионице су увек део програма саветовања. Радионице су специфичан облик едукације, посвећен само једном питању (нпр. „Кастрација пастува“). Подразумева се да радионице имају интерактивни приступ између модератора и учесника у радионици, као и између самих учесника у радионици. Оне имају и практичну подршку која доприноси објашњењу питања, односно проблема коме је радионица посвећена. Овакав начин рада ограничава број присутних на радионици и свакако су успешније ако је број учесника на њима мањи, односно оптималан, што зависи опет од проблема коме је радионица посвећена.

Поред учесника из Србије, на саветовањима су присуствовали и учесници из иностранства, прво из Републике Српске пре 1997. године, а касније и из других земаља (Канада, Мађарска, Румунија, Сенегал, Бугарска, Македонија, Хрватска, Словенија, Црна Гора, Аустрија итд.).

Заједничка карактеристика свих саветовања ветеринара је и објављивање радова. Прва три саветовања, као што је већ речено, нису имала форму класичних саветовања, па није било ни писаних радова, а поједини радови са 4., 5. и 16. Саветовања штампани су у Ветеринарском гласнику, док су у осталим случајевима радови штампани у Зборницима радова и кратких садржаја. Од 17. Саветовања радови у зборницима имали су кратке садржаје на српском и енглеском језику, уколико се радило о радовима у целисти, а радови који су приказани као кратки садржаји су штампани двојезично.

ЗАКЉУЧАК

Приказ 30 саветовања ветеринара Србије у организацији СВД говори о томе да су она корисна, оправдана и неопходна. Ови скупови су тако организовани да су својим тематским заседањима, округлим столовима, радионицама покривали тако широку научну и стручну област као што је то ветеринарска медицина. Саветовања су окупљала докторе ветеринарске медицине различитих ужих интересовања, што је пружало могућност размене мишљења, стицања нових искустава. Из публикованих радова се уочава да је заступљеност академских (теоријских) излагања мања од оних истраживачких, што је посебна одлика ових саветовања. Познато је да научна истраживања треба да служе пракси, да за праксу буду корисна и да се у њој могу реализовати. Наука, уопште, па и ветеринарска медицина напредује много брже него раније, а пракса треба да је прати. То се најједноставније остварује преко саветовања. Зато саветовања доктора ветеринарске медицине у организацији СВД, као што имају своју прошлост, овогодишње и своју садашњост, имају и своју будућност.

Захвалница: Овај рад је финансиран средствима Министарства просвете науке и технолошког развоја Републике Србије у оквиру пројекта „Одабране биолошке опасности за

30. ЈУБИЛАРНО САВЕТОВАЊЕ ВЕТЕРИНАРА СРБИЈЕ

безбедност/квалитет хране анималног порекла и контролне мере од фарме до потрошача“, 2011-2019, бр. пројекта ТР 31034.

Литература

1. *Апоп*, 2000, 110 година Српског ветеринарског друштва, *Српско ветеринарско друштво*, Београд, 97-124. 2. *Апоп*, 2001-2008, Зборник радова и кратких садржаја саветовања ветеринара Србије, 13-20 Саветовање ветеринара Србије, *Српско ветеринарско друштво*, Београд. 3. *Апоп*, 2010-2018, Зборник радова и кратких садржаја саветовања ветеринара Србије, 14-29 Саветовање ветеринара Србије, *Српско ветеринарско друштво*, Београд. 4. *Апоп*, 2019, Програм 30 Саветовања ветеринара Србије, *Српско ветеринарско друштво*, Београд. 5. *Балтић Ж.М.*, 2009, Историјски осврт на школовање ветеринарских кадрова у Србији, 8. конгрес ветеринара Србије, *Српско ветеринарско друштво*, 15-19 септембар, 2009, 443-53. 6. *Радојевић М, Живковић Т, Шујица М*, 2011, Кратка историја Срба, *Младинска књига*, Београд, 1-157.